

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Розробник: Ольга Шкурупій професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор

Полтава 2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Міжнародні економічні відносини
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач Шкурупій Ольга Всеволодівна д.е.н., професор</i> <i>Контакти:</i> ауд. каб. 473 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> infpat@pdaa.edu.ua, <i>e-mail:</i> olha.shkurupii@pdau.edu.ua тел.. (0532) 56-98-24 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna-0
Рівень вищої освіт	Першій (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	292 Міжнародні економічні відносини ОПП Міжнародні економічні відносини
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	<i>Перелік дисциплін, які передують вивченню дисципліни:</i> «Економічна теорія», «Правознавство», «Основи міжнародної мікро- і макроекономіки», «Країнознавство», «Світова економіка», «Теорія міжнародних відносин».

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування сукупності теоретичних і практичних навичок дослідження сучасних міжнародних економічних відносин.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- забезпечити теоретичний та емпіричний підхід до розуміння сутності і форм міжнародних економічних відносин;
- сформувані знання про зміст та сучасні особливості міжнародного поділу праці та кооперацію виробництва;
- забезпечити систему компетенцій щодо інституціональних засад розвитку міжнародних економічних відносин;
- надати знання щодо міжнародної торгівлі товарами і послугами як про ключову форму міжнародних економічних відносин і сформувані навички їх аналізу;
- сформувані систему спеціальних теоретичних знань про міжнародну інвестиційну діяльність і відповідні аналітичні навички;
- сформувані знання про значущість міжнародного науково-технічного співробітництва, форми передачі технологій, умови і фактори міжнародного обміну технологіями, комерційний зміст науково-технічних відносин;
- розкрити сутність міжнародної міграції робочої сили як форми міжнародних економічних відносин;
- пояснити дію валютно-фінансових чинників міжнародних економічних відносин;
- розкрити сутність міжнародної економічної інтеграції та особливостей її сучасного етапу;
- надати знання щодо специфіки міжнародних економічних відносин, зумовлених глобалізацією економіки.

Компетентності:

загальна:

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

фахові:

ФК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК 18. Здатність розуміти пріоритети національного розвитку, оцінювати міру узгодженості державної зовнішньоекономічної політики та аграрної й аргументувати на вимогу цього доцільність системної підтримки аграрного сектору, у тому числі, сприяння залученню коштів на засадах проектного фінансування.

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

Програма та структура навчальної дисципліни
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма <i>292 МЕВ бд 2021</i>			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
<i>I семестр</i>				
Тема 1. Сутність і форми міжнародних економічних відносин	8	2	–	6
Тема 2. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	10	2	2	6
Тема 3. Інтернаціоналізація господарського життя	10	2	2	6
Тема 4. Вплив середовища міжнародних економічних відносин на бізнес	8	2	–	6
Тема 5. Багатонаціональні компанії (MNC / MNE) як результат інтернаціоналізації міжнародних економічних відносин і фактор впливу на розвиток світової економіки	12	4	2	6
Тема 6. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	12	4	2	6
Тема 7. Методи регулювання міжнародної торгівлі	10	2	2	6
Тема 8. Міжнародні економічні відносини у сфері торгівлі послугами	10	2	2	6
Тема 9. Міжнародні транспортно-логістичні послуги	10	2	2	6
Разом	90	22	14	54

<i>II семестр</i>				
Тема 10. Міжнародна інвестиційна діяльність	12	4	2	6
Тема 11. Міжнародне науково-технічне співробітництво	10	2	2	6
Тема 12. Міжнародна міграція робочої сили як форма економічних відносин	10	2	2	6
Тема 13. Інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин	10	4	–	6
Тема 14. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	8	2	–	6
Тема 15. Валютно-фінансові чинники міжнародних економічних відносин.	10	2	2	6
Тема 16. Міжнародні кредитні відносини	10	2	2	6
Тема 17. Міжнародна економічна інтеграція	10	2	2	6
Тема 18. Глобалізація економіки та її вплив на міжнародні економічні відносини	10	2	2	6
Разом	90	22	14	54
Усього годин	180	44	28	108

Форми контролю результатів навчання
I семестр

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом, балів
	опитування	розв'язування тестів	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	13	13	13	13	50
ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	12	12	12	12	50
Разом	25	25	25	25	100

II семестр

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом балів
	опитування	розв'язування тестів	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	10	10	10	10	10	50
ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	10	10	10	10	10	50
Разом	20	20	20	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

I семестр

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	розв'язування тестів	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
1. Сутність і форми міжнародних економічних відносин	–	–	–	5	5
2. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	3	3	3	4	13
3. Інтернаціоналізація господарського життя	3	3	3	4	13
4. Вплив середовища міжнародних економічних відносин на бізнес	–	–	–	4	4
5. Багатонаціональні компанії (MNC / MNE) як результат інтернаціоналізації міжнародних економічних відносин і фактор впливу на розвиток світової економіки	3	3	3	4	13
6. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	3	3	3	4	13
7. Методи регулювання міжнародної торгівлі	3	3	3	4	13
8. Міжнародні економічні відносини у сфері торгівлі послугами	3	3	3	4	13
Тема 9. Міжнародні транспортно-логістичні послуги	3	3	3	4	13
Разом	21	21	21	37	100

II семестр

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	опитування	розв'язування тестів	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
10. Міжнародна інвестиційна діяльність	3	3	3	2	–	11
11. Міжнародне науково-технічне співробітництво	3	3	3	2	–	11
12. Міжнародна міграція робочої сили як форма економічних відносин	3	3	3	2	–	11
3. Інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин	–	–	–	2	–	2
14. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	–	–	–	2	–	2
15. Валютно-фінансові чинники міжнародних економічних відносин	3	3	3	2	–	11
16. Міжнародні кредитні відносини	3	3	3	2	–	11
17. Міжнародна економічна інтеграція	3	3	3	2	–	11
18. Глобалізація економіки та її вплив на міжнародні економічні відносини	3	3	3	1	–	10
Екзамен	–	–	–	–	20	20
Разом	21	21	21	17	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- *опитування (0 – 3 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявив неспроможність висвітлити питання (тему) чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновків, узагальнення;

1 бал – здобувач вищої освіти у цілому володіє сутністю навчального матеріалу (теми), виявляє знання змісту лекції та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Однак на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу;

2 бали – здобувач вищої освіти виявляє достатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), аналізує та узагальнює матеріал. Питання висвітлює повно, їх виклад завершує висновками, виявляє уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допускається несуттєвих помилок;

3 бали – здобувач вищої освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал;

- *розв'язування тестів (0 – 3 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів;

1 бал – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 50-70 % тестів;

2 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 71-90 % тестів;

3 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 91-100 % тестів;
виконання вправ на практичних заняттях (0 – 3 бали):

0 балів – завдання невиконане, порушено рекомендовану методику аналізу, наявні помилки у розрахунках і висновках;

1 бал – завдання виконане згідно встановленої методики аналізу, але неповністю, пояснення економічної ситуації здійснено фрагментарно, наукова та професійна термінологія використана не повною мірою;

2 бали – завдання виконане згідно встановленої методики аналізу, пояснення економічної ситуації здійснено в цілому правильно, але наукова та професійна термінологія використана не повною мірою;

3 бали – завдання виконане згідно встановленої методики аналізу, пояснення економічної ситуації здійснено професійно, аналітичний опис конкретизований, використана наукова та професійна термінологія;

виконання завдань самостійної роботи (0 – 5 бали):

0 балів – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу;

3 бал – обсяг виконаної роботи становить 50 % до 70 % загального обсягу;

4 бали – обсяг виконаних завдань становить від 71-90 % загального обсягу;

5 бали – обсяг виконаних завдань становить від 90 % до 100 % від загального обсягу.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 180 год.

Кількість кредитів – 6.

Форма семестрового контролю – залік, екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних робіт заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні ресурси

1. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 256 с.

2. Аранчій В. І., Дроботя Я. А. Міжнародні фінанси: навчальний посіб. Полтава : ПДАА, 2019. 128 с

3. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб.; уклад.: В. В. Дергачова, К. О. Кузнецова, І. М. Манаєнко, В. А. Мельникова, О. С. Ченуша. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.

4. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. Ю. Г. Козак. К : Центр навчальної літератури, 2021. 400 с.

5. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність / Т. Зинчук та ін. К : Центр навчальної літератури, 2019. 512 с.

6. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 528.

7. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.

8. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій; 5-е. вид. Дніпро, 2018. 286 с.

9 Шнирков О.І. Міжнародні економічні відносини: практикум / О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Р. О. Заблоцька, Н.В. Резнікова та ін.; за ред. О. І. Шниркова. К.: 2018. 321 с.

10. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Теорія. Політика: підруч. К.: Либідь, 2019. с. 960.

Допоміжні ресурси

1. Історичні детермінанти включення України в систему міжнародних економічних відносин : монографія / В. В. Небрат, Н. О. Горін та ін. ; за ред. В. В. Небрат ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ. 2021. 528 с.

2. Національна економічна діяльність і міжнародні економічні відносини: сучасний стан та тенденції розвитку : колективна монографія Полтава: ПП «Астрая», 2020. 251 с.

3. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.

4. International Relations: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 176 p.

5. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p

6. Schenk Catherine R. International Economic Relations since 1945 (The Making of the Contemporary World) Routledge; 2nd edition 2021. 180 p.

7. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p.
URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.kiev.ua>.

2. Державна служба статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.

3. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.gov.ua>.

4. Міністерство аграрної політики та продовольства України URL : <https://minagro.gov.ua/>

5. Національний Банк України. URL : <https://bank.gov.ua/>

6. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

7. International Monetary Fun. URL : <https://www.imf.org/en/Home>

8. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL : <http://www.fao.org/home/en/>

9. KOF Konjunkturforschungsstelle. URL : <https://kof.ethz.ch/>

10. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL : <https://www.oecd.org/>

11. United Nations Conference on Trade and Development. URL : <https://unctad.org/>

12. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>

13. United Nations Industrial Development Organization. URL : <https://www.unido.org/>

14. World Bank Group. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>

15. World Trade Organization. URL : <https://www.wto.org>